GRADSKA BIBLIOTEKA
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. —Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDJELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin. Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38,114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 6 AUGUSTA 1935 — BROJ 253

Seljački dugovi pred vladom

Beograd 6. — Danas će odbor ministarstva uzeti u pretres pitanje seljačkih dugova. Kao što je poznato 1 septembra ove godine ističe rok uredbi o zaštiti zemljoradnika. Do tada se po tom pitanju mora donijeti neko riješenje. U vladi postoji raspoloženje da se jedanput definitivno riješi pitanje seljačkih dugova. Odlaganje toga pitanja nanosi štetu i dužnicima sa sela i cjelokupnoj privredi u zemlji.

Ali pošto je to pitanje krupno i teško, ne može se predvidjeti da li će ovo pitanje biti definitivno riješeno.

Umirenje među činovnicima

Beograd 6. Senzacija koju su objavili neki beogradski i zagrebački listovi o predstojećoj redukciji činovničkih plata zbog 53 milijona dinara koje je Jevtić utrošio u izbore, izazvala je zaprepašćenje u činovničkim redovima. Međutima treba konstatovati da je onakav predlog postojao od jedne strane skroz nemjerodavne i da je taj predlog za redukciju činovničkih plata odmah i kategorički odbijen od strane ministarstva finansija i kr. vlade još prije deset dana.

Nema J. N. S.

Beograd 6. — Kako jutrošnje »Vreme« javlja. iz redova J.N.S. se saznaje da je pokušaj pojedinih istaknutih članova glavnog odbora ove stranke da istu obnove i pristupe prikupljanju političkih snaga potpuno propao.

Članovi pojedinih odbora i pododbora J.N.S. već su se opredijelili najvećim dijelom za one stranke, kojima su ranije pripadali ili čekaju nove grupacije. Ni Anđelinović, ni Kramer kao ni ostali pristaše propale J.N.S. nemaju više oslona u narodu, jer su 5 majski izbori likvidirali ovu neprirodnu političku grupaciju. Prema tome je akcija Kramera, Uzunovića, Anđelinovića i njihovih drugova za oživljavanje J.N.S. potpuno propala.

Jugoslavija će priznati S S S R?

London 6. — Poznato je da jedino još Švajcarska i Jugoslavija nisu priznale sovjetsku Rusiju, i ako su na Jugoslaviju vršili presiju i Pariz i Beneš i Titulescu.

Kako se u ovdašnjih političkim krugovima tvrdi preuzela je na zahtjev Francuske engleska vlada inicijativu da sklone Jugoslaviju na priznanje sovjetske Unije barem **de jure.** Pošto jugoslavevska vlada pridaje veliku važnost engleskom prijateljstvu, drži se da će Litvinov uspjeti da time otstrani i posljednju pregradu, koja je stajala na putu ruskom uticaju u Srednjoj i jugoistočnoj Evropi.

Mussolini i kršćanski duh

London 6. — Velika holandijska kršćanska organizacija „Crkva i mir" uputila je g. Mussoliniju memorandum u kome ga moli da nastoji naći mirno riješenje spora. U memorandumu se ističe da su Talijani i Abesinci kršćani i da treba da se drže evanđeoskih načela.

Titulescu u septembru putuje u Moskvu

Bukurešt 6. — Ministar inostranih posala Titulescu prema već utvrđenom planu otputovat će u Moskvu polovicom septembra. Bukureški sovjetski poslanik Ostrovski već je otputovao u Moskvu, e da tamo sa mjerodavnim sovjetskim faktorima utvrdi program posjete i boravka g. Titulesca u Rusiji.

Jugoslovenski kardinal

Beograd 6. — U političkim krugovima sa sigurnošću računaju da će nakon ratifikacije konkordata između Jugoslavije i Vatikana uslijediti imenovanje jednog jugoslovenskog biskupa za kardinala.

Najviše izgleda u tom pravcu ima hrvatski metropolita i zagrebački nadbiskup Nj. Eksc prof. Dr. Antun Bauer.

Pred dovršenjem zgrade nove skupštine

Beograd 6. — Ministar građevina g. Miloš Bobić obišao je radove oko izgradnje novoga doma narodne skupštine. U pratnji g. ministra bili su g. Djikadić, načelnik arhitektonskog odjeljenja ministarstva građevina i g. Katušić načelnik strojarskog odjeljenja istog ministarstva. Ove je radove ministar Bobić obišao u cilju da se njihovo dovršenje forsira, eda bi nova Narodna skupština koja se bude 1936 god. birala pređe u novu zgradu.

Ljetnim cipelama snižene cijene
Najbolje nogometne lopte i sve sportske potrebštine. —
Specijalna radiona svih vrsti cipela
Prodajem prvoklasni kuram. — —
ALEKSANDAR ANWEILER
trgovina koža, cipela i športskih potrebština
ŠIBENIK
Kralja Tomislava 4

Dr. Mirko Perković:

Čitajući djela Mihovila Pavlinovića

Hrvatska mladosti... Razmišljaj, da nikakov narod nije se pridigao vikom i grdnjom nezadovoljnika, bilo po stupcih novina, bilo po dvoranah skupština. Ljubav djelotvorna, od djačkih klupa do ratarskog pluga: po radionicah, po pisarnah, po katedrah, po pripovjedaonicah, po saborih, po po občinah, a najvećma po skrovištih poštenih duša, misleć i radeć o poštenju i plemenitosti, veže ljude u skladnu cjelinu; ljubav i pouzdanje ujedinjuje narode i sklapa ih u državne zadruge.

Mihovio Pavlinović
(Hrvatski razmišljaji.
Zadar 1884)

Otac hrvatskog preporoda u Dalmaciji, svijetli primjer poštenja i plemenitosti, karakter neokaljani, borac za narodno dobro neustrašivi; odličan pisac ne samo umnih političkih spisa, već i čisto književnih, koja se ističu osebujnošću stila, bogastvom jezičnim i originalnošću dikcije, Mihovio Pavlinović, već je pred 60 god. doviknuo hrvatskoj omladini: o čemu da razmišlja i kako da djeluje. Njegovi »Hrvatski razmišljaji" i danas imaju aktualnu vrijednost; njegovi napuci i savjeti vrijede i sada, jer je u njih izlio sav dar svoje izvanredne ličnosti i ljubavi prema otadžbini, i njenoj uzdanici — omladini, u njima je istaknuo vječne istine, koje uvijek važe. Njegovi eseji, u toj knjižici, o Strosmajeru Mažuraniću, A. Starčeviću itd. tako su lapidarno i plastično napisani, tako objektivno, iskreno i uvjerljivo, a ujedno, stoički i neustrašivo, ne prezajući pred tadašnjim mogućnicima na vlasti ni pred narodnim tribunima pred jednim jakim dijelom omladine naše. Izuzevši neke danas zastarjele oblike u jeziku i pravopisu, ti njegovi su eseji pravo biserje u našoj književnosti te vrste. Tadašnja „Sloboda", pravaško glasilo, napade na Pavlinovića, no on odgovori, svijestan svoje duševne nadmoći nad njom: Na hùpu i na hâk nekih.... nedozvanih neću okretati glave, uzdajuć se u moć istine i u zdravu pamet hrvatskog naroda.

Čitajući Pavlinovićeva djela od svoje rane mladosti, meni se je uvijek svidala njegova neustrašivost i iskrenost, njegov prigovor, pa bilo ma kome, ako bijaše uvjeren, da mora prigovoriti; svijestan svojega poziva i dosljedan u logici i raspravljanju, uzdao se uvijek u „moć istine i zdravu pamet svoga naroda". Kako se je njegov život, javni i privatni, potpuno slagao sa njegovim načelima koja isticaše u predavanjima, govorima u saboru i parlamentu, a napose u njegovim književnim djelima, to je uzoran primjer i one: — stil je čovjek. Mislim da je Pavlinović najjače očitovao Pavlinovića u svojemu, malenom djelu po obujmu, »Hrvatski razmišljaji«. Tu je knjigu danas teško i naći, jer — nažalost — kod nas se preštampava koješta, a prelazu preko naših najboljih pisaca — mrtvih i živih!

Ja ću u ovome članku da iznesem samo nekolike misli toga zaslužnog i najplemenitijeg karaktera i čovjeka što ga je uopće Dalmacija porodila, ne bili li našu obrazovanu omladinu potakao, da razmišlja o njegovim mislima i traži i čita bar njegova čisto književna djela. To je upravo danas mladeži potrebno, jer joj se nudi veoma malo štiva koje bi zagovaralo *„moć istine"* i razvijalo *„zdravu pamet"*.

* * *

U „Hrvatskim razmišljajima", prvi je esej Miene (od g. 1859-72) i zaslužuje da navedem zaglavak njegov. „Hrvatskoj sreći nisu vrata zaprta. Po bližniki i po srodstvu vezana uz Jug slovinski, ona će se časno namjestiti, ili putem zakonitim, što joj poviesti i životu odgovara; ili putem vanredni preokreta, što Desnica Božja na vremena svoja, napušta u svijet. Hrvatsku, ako se sama neponišti, čeka njezin dan. Njoj je dično mjesto zakazano u preporodjenom Iztoku. Samo Hrvati nek budu ljudi; neka se sami nezapliću: neka čisto znadu, i složno kažu, šta hoće".

(I zastarjele oblike i stari pravopis kao i interpunkciju prepisujem kako je u originalu.)

Iz II. eseje o Strosmajeru navešću opet samo malo.

„Siromah rodom, uzvišen duhom odgojem i zvanjem, biskup Strosmajer nadje se najplemenitije čedo sreće bana Jelačića. Što onaj nije mogao da za žlvota svomu narodu steče, kao da mu je to oporučio ovim božjim pomazanikom, kojega je burne god. 1848 mladjahna popića znao naći u provalah osvojena Beča. Kad je gvozdena ruka njemstva harala po Hrvatskoj, biskup je začinjao svoje apoštolske djelo..... mladi biskup nije se uzvelikašio nad svojim narodom, nego je raztvorio svoja krila, da odgaja sirote, da podupire nejake, da zaklanja prognane. Njega je znalo naći iz Bosne, iz Dalmacije, iz Bugarske, sve što življim duhom disalo za vjeru, za narod, za slobodu. Ni knjige ni novine hrvatske, nije tad moglo na sviet, ako ih nebi omilovala blagodatna ruka biskupova. Što je sliedom, mimo veličanstvene spomenike svieta na vidik,

nevidjena ruka toga Mecenasa, kroz punih 30 god. prosula u narod i na njegove odličnike, to još nitko nije nabrojio nit se stoga tko zastidio. Strosmajer nije nikoga upitao, kad mu je pomagao, za razliku njegova imena i njegove vjere. Kad je slavni Vuk, tišten brigom nad dugova nepodmirenih za tisak neumrlih spomenika, imena i rodu srbskom, u tuđini ostavljen od svakoga, logom legno, višekrat je čuven pri smrti: Pisat ću biskupu, on će mi pomoći. I pravom sve u nas prozvalo Strosmajera svojim biskupom bez razlike vjere. Naravno je da i na prvom saboru u Zagrebu, okupilo se oko Strosmajera, što je bilo mladjahna, oduševljena, ponosita u domovini...... Željan ljubavi sa braćom Srbima; željan slobode na Iztoku: koj čudo da je Strosmajer pustio krila svome srdcu, neka ga nosi na sve četiri strane svieta, umišljajuć veličanstvene slike saveznih naroda.... Njemačke sustavne okorelosti i mudrolije, madjarske stare ciganije i nove krvarine već su se preživile u pameti velikodušne kite Strosmajerove.... Politici Strosmajerova doba može se koje šta prigovoriti, ali era Strosmajerova ostaje na vijeke sjajan pojav u životu hrvatskoga naroda. Nasljedna koljena ponosom će gledati doba, kad ovaj osiromašeni i rastrgani narod, glasom i primjerom biskupovim, stvori Akademiju, Sveučilište, Novinstvo, Školstvo, Sudstvo; što se u prve hoće narodu svakomu da se uredi u državu. — Koliko je stranačko sljepilo i crna nezahvalnost izasula grdila i potvore na tu plemenitu dušu, tko iole pozna biskupa, nemože da nažali. Najžalosnije je po čast Hrvatske, da je to nečovještvo u neko doba zavelo nevješe da za tokorošnju ljubav domovine, zamrze na onoga, kojega svaki pravi Hrvat dužan je da metne u dušu... Dobroćudnost Strosmajerova bila je višekrat s oba kraja izigrana, ali niko neizigra duhovnih plodova, kojima se njegovo djelovanje prodičilo. — Ponosite se, Hrvati, viekom Strosmajerovim..." —

Zasluživao bi da ovdje prepišem cijeli esej Pavlinovićev o Anti Starčeviću, ali zbog prostora, izabraću nekolike odlomke.

„Ante je Starčević Lička korenika staroga kova. Golem, neotesan, odsječit, zapne ti za oko netom ga prvom sretneš. Uz velika nehajnika za ljude, vidiš čovjeka samim sobom zadovoljna. Nit koga tražeć, nit od koga šta pitajuć, rado prima one, koji k njemu pristupaju. On živ u svojoj misli. Tu mu riedku vrlinu kriepi svakojako štivenje i rad, za koji on ne traži ni pribijene pare. Uzahna sobica, lula duhana i čaša vina, to mu je sve tecivo. — Nepokolebiv u vjeri svoje nepogrješivosti; zabožuren u svojoj misli, priviknut svojeglavu ispredanju, dr. Ante ima riječ zasukanu, klinastu, nepogodnu. Zasječitoj rieči rado se priginje neutvrdjena pamet; mlado srdce, bez otezanja, guca nauke otajstvene, čovjeka neodvisna života, glasa poštena, časne zastave. Starčević je, svojom tvrdom vjerom u hrvatsko pravo na slobodu; svojim životom bez ljage; svojim marom, pravi pojav u povjesti Hrvatskoj. Njegov nezavisni značaj red je poštovati... Ali *Stari*, uz svoje riedke vrline, koje se nedaju ni prizajmiti, ni lake ruke ucjepiti, ima težkih mahna, koje su priljepčive i zlo priete narodu, ako se dalje razadju.... Naslanjajuć se na prošlost, koju težko da je ikada imala Hrvatska, sjajnu kako on misli, odgojen i živeć pod pešću hrvatskih tlačitelja, uz slabiće i puzavce, u svietu zatočnik, Starčević prekipio mrzom, prezirom, samosvjetom, zašao u bezpuće crnogledanja. — Sviestan svoje osobnosti, zadovoljan sam sobom, pohvaljen, pravi kumir svojim sljedbenikom, nije čudo da se Ante samostvor, uzperio do taštine Diogenesove, pa da jedva čeka pred svoju bačvu Aleksandra, da mu se iskesi: Nezastupaj mi sunca! ...On uvlek po gradu luta i traži čudnih svota svojoj velikoj politici hrvatskoj... Odavno se otisnuo od živa naroda, on ne samo da misli nego govori i piše, kako on sam zna misliti, govoriti i pisati. A to jamačno neće ostati uzorom ni razborna mišljenja ni bistra pisanja. Njemu je, sve što danas obstoji u Hrvatskoj — krparija. Jelačić, Strosmajer, Mažuranić to su prodane mješine...."

Pavlinović taj esej završava ovako:

»Hrvatska težko boluje. Nju danas može spasiti sama sloga njezinih sinova; neka se dakle bolje dogovaraju i slože. To od Starčevića nitko nepitaj. On odavna sliven u svojoj ljupini, težko da se ikome primakne... Njemu srce nezebe za posljedice nesloge. Bilo što bilo od Hrvatske, Dr. Ante Starčević ostaje svejednako Dr. Ante Starčević.

Iz VII. eseje „Hupatanje sljedbe" (Starčevićanstvo) uzećemo opet samo nekoliko rečenica, koje karakterišu odvažnost, a ujedno i zrelost objektivnog sudjenja Pavlinovićeva, premda je tada Starčevićanstvo bilo najmoćnije u Hrvatskoj. „...Starčevićanstvo zaudara jamom sumnjičenja i urote. Pod krinkom prava, poruga je svakog pojava dostojna uljudnih stvorova. Ono u to sveto ime, na djačkih skupštinah, zvizdom i urlikom rastjerava opornike. Ono duši riječ Markoviću, nazivlje izdajicom Račkoga. Ono okupljeno pod krov velikog dobrotvora, da znanjem i značajem pridigne narod, u nesvjestici obara mu sliku, i više: pereat! — Starčevićanstvo širi u društvenom životu nazgrapnost, mržnju, grdnju na svakoga koji se sa stope nepiše u Stekliše, u bezuvjetne poklonitelje Ante Starčevića i svih njegovih mušica.... Starčevićanstvo je medjunarodni prezir, vrtoglavlje nad ponorom raspa....

Plemenit čovjek nije tvrdoglav nit je tjesnosrd. Prava nauka uči poniznosti i razboru. Istinito rodoljublje zagrlja sve sinove majke domovine. Pčela daje med a osa vried".

Tako Pavlinović! Na nama je da razmislimo: da li **„vika i grdnja"** — ili: **„ljubav ujedinjuje narode u državne zadruge"?!?**

BRZE PRUGE „DUBROVAČKE PLOV." pristaju redovito na obalu u Biogradu

Brza pruga Dubrovačke plovidbe br. 3 koju vrši parobrod „Dubrovnik" pored Šibenika počela je redovito i bez ikakve smetnje da pristaje na gatu i u Biogradu. Prigodom prvog dolaska u Biograd prošlog petka, na obali je „Dubrovnik" bio dočekan od pretstavnika grada pod vodstvom g. Jove Šeat potpredsjednika općine koji su preko kapetana izrazili zahvalnost Dubrovačkoj plovidbi na njenoj susretljivosti. Tom prigodom pozvan je kapetan „Dubrovnik-a" da pri idućem dolasku prisustvuje jednom malom slavlju, kojom prigodom će se iskazati dolična zahvalnost direkciji Dubrovačke plovidbe.

Kako se nije znalo dali će se „Dubrovnik" zadržavati na sidrištu ili će pak pristajati na gatu, mi smo opširno tumačili potrebna pristajanja i tu intervenisali. Općina Biogradska uputila je direkciji Dubrovačke plovidbe brzojav na koje je dobila slijedeći od govor:

„Primili smo cij. Vaš brzojav od 26 tek. mj. pa nam je čast javiti Vam da i ako je u voznom redu označeno pristajanje parobroda u pruzi br. 3 na sidrištu u toj luci, kapetan parobroda ima nalog da nastoji svakako čim moguće više pristajati uz obalu.

Uvjereni smo da će to pristajanje biti vršeno na način koji će Vas zadovoljavat, te se bilježimo —

Odličnim poštovanjem".

Isto ovakvo pismo primila je i naša redakcija gdje se na kraju uvjerava da će direkcija „Dubrovačke Plovidbe" „....nastojati i unapred u koliko više uzmogne da vodi računa o prilikama te potrebama i željama tamošnjeg pučanstva".

Uglednoj Dubrovačkoj plovidbi svaka hvala i priznanje, a drugima za primjer!

Veliko Sokolsko slavlje u Tijesnom

U nedjelju je u Tijesnu održan Okružni slet kome je prisustvovala masa svjeta kako iz samog mjesta, tako i iz okolice. Za ovu prigodu iz Šibenika su došla dva parobroda sa oko 600 izletnika, a osim toga jedan parobrod iz Preka i Biograda, te jedan iz Zlosela i iz Mandaline i više motora. Ovi izletnici su bili dočekivani pucanjem iz prangija i sviranjem glazba. Po dolasku svih izletnika obrazovana je povorka sa sokolskim zastava ma i glazbama na čelu u kojoj je bilo preko 1000 osoba. U 5 sati po podne lijepo uređenom sletištu održano je razviće nove sokolske zastave, kojom je prigodom slaresina sokolskog društva — Tijesno Mr. Ph. gosp. Obratov otvorio ovu svečanost lijepim i prigodnim govorom. Prisutni su bili starešine svih društava i sokolske župe koji su na ovoj svečanosti sudjelovali kao i darovatelj zastave g. Roko Meštrov, trgovac iz Celja. Starešina g. Macura primio je zastavu od darovatelja i predao je u prisustvu kuma starog g. Lovre Macure zastavniku, koji je položio propisani zavjet. Sokolska glazba intonirala je državnu himnu koju su svi prisutni saslušali stojeći i gologlavi. Nakon toga govorio je starešina župe g. Triva prigodno i vrlo lijepo završivši sa ovim riječima: „Neka Bog dade da ove lijepo slavlje bude na korist naše Jugoslavije i neprijateljima na strah. Iza toga obavljen je defile sokola a iza toga počele su javne vježbe koje su pretrajale sve do 7 i po sati. Šibenska sokolska glazba neumorno je svirala pod upravom drž. odvj. g. Krekića a između tačaka tješnjanska i kasnije pred kafanom „Ujedinjenje" mornarska gdje se razvio animirani ples i gdje je obavljen uspio vatromet. Obadvije obale Tijesna bile su rasvijetljene vatrama što je pružalo vrlo lijepu sliku.

Interesovanje njemačke privrede za naš aluminiji

Njemci traže odobrenje da u Hercegovini podignu veliku industriju boksita

Njemačka štampa naročito privredni krugovi iz Berlina, bave se u posljednje vrijeme vrlo mnogo pitanjem mogućnosti eksploatacije aluminijuma u nalazištima blizu Mostara. Po posljednjim vijestima jedna grupa njemačkih privrednika zamolila je nadležne jugoslovenske vlasti da odobre eksploataciju hercegovačkih nalazišta u saradnji sa jugoslovenskom privredom. Kako javlja njemačka štampa, izvjesna nalazišta bauksita u Hercegovini izvanredno su obilata, tako da bauksit, nadjen kraj Mostara, sadrži oko 68 posto aluminijuma.

Njemci su pripravni da svojim kapitalom pomognu podizanje snažne jugoslovenske industrije aluminijuma.

Požari šnma u Dalmaciji

Javljaju sa poluctoka Pelješca da od prošle nedjelje u šumama Žuljane hara požar velikih dimenzija. Svakako je uništeno na poluotoku najmanje 1 milijun kvadratnih metara šume. Svi znaci upućuju na to, da je požar nastao negdje uz obalu gdje su ribari ili izletnici po svojoj prilici naložili vatru za kuhanje. Samo u posljednjih nekoliko dana izgorilo je u južnoj Dalmaciji u raznim predjelima kojih 600.000 kvadratnih metara i to u Vitalini oko 200.000 kv. m., u Moluntu 100.000 kv. m., u okolini Grude na dva mjesta oko 80.000 kv. m. U Zatonu 50.000 kv. m. a na skrajnjoj periferiji grada 40.000 kv. m. i konačno u Kuparima 50.000 kv. m.

Popust Dubrovačke plovidbe za izložbu u Korčuli

15. kolovoza otvoriće se na svečan način pomorsko graditeljska izložba na Korčuli. Izložba će trajati od 15. kolovoza do 15 rujna ove godine. Tim povodom Dubrovačka plovidba odobrila je popust od 50 posto na svim parobrodima za čitavo vrijeme trajanja izložbe.

COPPERPAINT podmorna boja garantirana za godinu dana izprobana od iskusnih pomoraca Svih vrsti suhih i uljenih boja, lakova, firnisa, katrama, blaka, karbolineja, kistova, stuka, pakla i sve u tu struku spadajuće predmete, najbolje kvalitete uz umjerene cjene i solidnu poslugu.

Preporuča se

Viktor Sošić - Sibenik

Specijalna trgovina boj ailaka

Trg Stjepana Radića, kod crkve Sv. Ivana

Smrtnik tekućina za uništavanje insekata kao za muhe, komarce, stjenice i drugu gamad. Nadmašuje svedruge preparate kao ukvaliteti tako i u jeftinoći Probajte i uvjerite se.

U pretprošlom broju priložili smo čekovne uplatnice da olakšamo svakome dostavu dužne pretplate.

Onima koji neće svoju dužnost da izvrše bićemo primorani ovoga puta da obustavimo slanje lista.

Nečasno je redovito primati list i nikada se ne sjetiti plaćanja, pa smo uvjereni da naši cij. čitaoci neće to uraditi!

GRADSKE VIJESTI

Jedrilačke utakmice

J nedjelju prije podne održane su rilačke utakmice, koje je priredio ding-klub „Val". U svemu je startoo 14 jedrilica podjeljenih u dvije egorije: I - ispod 5 m. dužine, e je bilo 6 jedrilica i II - preko lo 7 metara dužine gdje je sudje alo 8 jedrilica. Startovalo se u 10 sa vrha od Mandaline pa pored a „Krke" kroz kanal oko otoka oca u Zlarin gdje je bio cilj. U I pi prvi je stigao g. S. Belamarić jedrilici „Aleksandar", drugi g. A. tišek i treći poručnik b. b. g. Ku- U II grupi prvi je stigao g. Duško žević, drugi g. M. Rossi i treći . fregate g. Ilić.

Za sve vrijeme takmičenja utakmii su imali dobar vjetar (maistral) su i postignuta vremena vrlo do- . Kako je vjetar duvao u provu, se je pored kvaliteta lađe, vidjela i etnost kormilara na cijelom putu, naročito kroz konal. Organizacija kmice bila je odlična. Po dolasku Zlarin takmičari su priredili zajeički ručak, a kasno po podne potili su se u Šibenik.

Šta i njene manjkavosti

Toliko smo već puta pisali da je zirom na posao u ovdašnjoj pošti rebno još par činovnika, koji bi mogli da se taj posao obavlja na jeme i u redu. Onda bi vjerojatno šta bila bolje i brže stavljena u tince, tako da bi ovi i službi svojoj si, telefoni bi urednije radili i uopbi se i sa strane pošte pružala ista nost koja ova zahtjeva od publike. e samo to već bi se valjda brže i vrijeme otpravljala i uručivala poa nebi se dešavalo da pismo bude dato u Šibeniku u 6 sati posle poe a uručeno u Splitu tek drugog na. Ne tvrdimo da je ovdje baš vica do naše pošte, ali opet teško može povjerovati da će i splitska i neuredna.

U svakom slučaju potrebno je ulcvišе pažnje i truda, te nastojati i publika bude zadovoljna. Inače malo smiješno i nepravedno da se m sredstvima primorava na tačno vedantno izvršavanje svojih obaveza, k joj se sa druge strane za uzvrat pruža ni ona najpotrebnija pažnja rednost koju ova naposljetku i ća.

Molimo cij. građanstvo da nam javi aku nepravilnost sa strane pošte kabi jednom tim pitanjima došli aju.

x.—

Zadušnice za blagopok. Stjepana Radića

U četvrtak 8 t. m. prigodom 7-gošnjice smrti blpk. Stjepana Radića, ržaće se svečane zadušnice po svim toličkim crkvama. U isto vrijeme će m zadušnicama u Šibeniku prisustvovaće i veliki broj težaka iz bliže olice, dok će se po svim ostalim estima i selima sjeverne Dalmacije kođer održati zadušnice.

U HOTELU „KRKA" vršene su poednjih dana razne popravke i bojasanje kafane. Osim toga nabavljen jedan veliki „Frigidaire" koji će ći potpuno da zadovoljava potrebe oga hotela.

U NEDJELJU NA VEČE NA OBAsu vučeni brojevi za tombolu adske glazbe. Vučenju je prisustvola masa svjeta, kao i gradska glaa, koja je neprestano svirala.

Ministar vojske i mornarice general g. Petar Živković u Šibeniku

U nedjelju po podne u 5 sati iznenada je stigao u Šibenik na ratnom brodu „Hvar" ministar vojske i mornarice, armijski general g. Petar Živković. U njegovoj pratnji nalazio se admiral g. Polić na admiralskom brodu „Vila" i torpiljerka „T 1". Po dolasku u luku ministag g. Živković, koji je u civilu iskrcao se na obalu te je automobilom otišao na slapove Krke. Na večer je pred hotelom „Krka" sjedio u društvu g. Polića, bivšeg ministra g. Dr. Marka Kožula i još druge gospode viših oficira.

Juče po podne oko 3 sati ministar general g. Živković na brodu „Hvar" otputovao je u pravcu Splita praćen od „Vile" i torpiljerke „T. 1".

Zar se tako postupa sa putnicima?

Prigodom sokolskog slavlja u Tijesnu od strane Jadranske plovidbe bio je priređen izlet sa parobrodima „Ugljan" i „Kozjak" te su oba otišla prepuna izletnika. Kako je na plakatima stajalo, povratak iz Tijesna je trebao biti u 22 sata. Medjutim činovnik Jadranske plovidbe na pitanja izletnika odgovorio je da parobrod polazi u 21 sat. Ali kada je jedan veliki dio izletnika došao na obalu oko 20.30 sati „Ugljan" je sa malim brojem izletnika već bio otišao. Tako su svi izletnici iz Šibenika ostali za parobrod „Kozjak" iako su na dolasku oba parobroda bila dupkom puna. Razumije se da se je pri polasku „Kozjaka" zbila jedna velika gužva, kada je ova velika množina izletnika nagrnula na parobrod iako nisu mogli svi da stanu. Intervencijom starešinstva i vlasti suvišan broj putnika skinut je sa „Kozjaka" koji je pošao iz Tijesna sa čitavim satom zakašnjenja. Treba napomenuti da je iz Tijesna odmah telegrafirano u Šibenik Jadranskoj plovidbi da pošalje parobrod, „Ugljan" natrag da preuzme svoje izletnike, što ova nije učinila već se to pitanje tek uredilo kad je „Kozjak" prispio u Šibenik te se je njegov vrijedni kapetan g. Crnčević i strojovođa pokazali spremni da idu opet u Tijesno da dovedu zaostale izletnike u Sibenik i tek kašnje da se vrati u Pirovac i naravno sa par sati zakašnjenja da preuzme redovitu prugu iz Pirovca prama Šibeniku. Treba zbilja pohvaliti spremnost tih ljudi koji su se pokazali voljni da radi putnika cijelu noć izgube bez obzira na vlastiti odmor. Izletnici koji su ostali u Tijesnu videći da „Ugljan" ne dolazi i neznajući što da rade bili su prisiljeni da se vrate motorom „Mučenica" koji je morao biti pozvan iz Hramine i kojoj je dovezao izletnike tek u 3.30 u jutro! Što je najinteresantnije svi izletnici platili su kartu za odlazak i povratak.

Možda će se Jadranska plovidba opravdavati da se je ovo dogodilo jer je izmjenjen sat odlaska. Međutim ova se stvar nije smjela dogoditi jer ako je već zakazan polazak za 22 sata parobrod nije smio ranije otići a kamo li još i ne izvještavajući publiku. Isto se je desilo i sa parobrodom „Neretva" iz Biograda koji je također htio pola sata ranije otići, ali je na energičan zahtjev jednog putnika drž. činov. ostao do, prama voznom redu točno zakazanog sata polaska. Sikaniranje publike na ovaj način naišlo, je kod svih na osudu, i treba zaista mnogo smjelosti te na ovako neukusan način izigravati izletnike i primoravati ih da neprestano strepehoće li im pobjeći parobrod. Onda bar netreba na plakate stavljati sat polaska kada se njega i onako ne pridržavaju uz to se obmanjuje publika. Ovaj slučaj najbolje ilustruje koliko se ima obzira prema publici koja daje dobre pare toj istoj Jadranskoj plovidbi. Zato se ne treba čuditi kada izleti u buduće ne budu uspjevali! Nama je žao da moramo često pisati nepohvalno za Jadransku plovidbu ali ako se ovakove stvari događaju (kao na pr. i prošle nedjelje pri povratku iz Makarske) onda se mora javno konstatovati ova neurednost i netaktičnost prema publici pa makar nam i izvjesni *ugledni valjda tangirani gospodin iz građanstva i vraćao list, „mjesto da bi pružio veću potporu traženju šibenčana za napredak i poboljšanja saobraćajnih prilika u Šibeniku i za Sjev. Dalmaciju".*

Iz gornjega i sve ono što smo do sada pisali **neki** će još imati kuraže da pitaju zašto se hvali toliko Dubrovačka plovidba! Što bi tome morao svaki pravi građanin da odgovara?!!!

x.—

Požar u gradu

U subotu po podne oko 3 sata izbio je požar u kući Gojanovića Jere pk. Nike zemljoradnika, u blizini srpskopravoslavne crkve. Kako su svi ukućani bili otsutni, požar je prvi primjetio g. M. Veleglavac koji je tuda slučajno prolazio, te je odmah alarmirao vatrogasce, koji su ubrzo stigli na lice mjesta. Kako izgleda požar se pojavio u potkrovlju a nastao je vjerovatno od neke varnice iz t. zv. kamina. Kako je kuća bila prilično trošna, a nije bilo nikoga u njoj to je požar već bio uzeo velikog maha kada je primjećen. Svako gašenje je bilo uzaludno, te su vatrogasci samo pristupili lokalizaciji njegovoj pošto je postojala opasnost da će se preneti na okolne kuće. Poslije dosta truda uspjelo im je lokalizovati ga potpuno.

Kuća i skoro sve stvari su potpuno izgorile tako da je šteta prilično velika. Kuća i stvari su bile osigurane kod „Croatie" na 85000 din, ali već dvije godine osiguranje nije plaćeno.

Istina o organizaciji gostovanja bugarskog pjevačkog društva „Rodina"

Ugl. Uredništvu
„Narodne Tribune"
Šibenik

U broju 250 „Narodne Tribune" od 30 VII t. g. str. 3. stupac III u izvještaju o organizaciji gostovanja bugarskog pjev. društva „Rodina" izmedju ostalog čitamo i slijedeće:

„Organizacija ovoga gostovanja nije bila baš na visini (naročito prigodom koncerta u Oficirskom Domu) što je i pojmljivo kada se uzme u obzir da je skoro sav ovaj obiman i težak posao pao na činovnika „Putnika" g. Tamasea, koji i pored najvećega truda nije mogao sam sve da učini".

Kako ovakav prikaz direktno tangira Priredjivački Odbor, koji je proveo organizaciju gostovanja bugarske „Rodine", a u tom odboru je ovo društvo bilo glavni inicijator i organizator, te pošto smo uvjereni da ni samom gosp. Tomaseo neće biti baš ugodno da se na ovakav način prikazuje njegova saradnja u Prir. Odboru, to vas pozivljemo da u smislu odredaba zakona o štampi u slijedećem broju Vašega lista izvolite štampati slijedeći

ISPRAVAK

Gornji prikaz je u cijelosti netačan, neistinit i tendencijozan, rukovodjen valjda subjektivnim ličnim motivom pisca.

Gosp. Tomaseo je kao i svi ostali članovi Priredjivačkoga Odbora u jednakoj mjeri doprinio da je organizacija gostovanja bratske „Rodine" provedena uzorno na sveopće zadovoljstvo gostiju, čime je omogućen nezapamćeni moralni i materijalni uspjeh bugarskim drugovima pjevačima u našem gradu.

Za Upravu
Masarykovog Filhar. Društva „Kolo"
Tajnik:
Bruno Belamarić v. r.

Pretsjednik:
Ing. Ernest Bratuž v. r.

Ugl. Uredništvu
„NARODNA TRIBUNA"
ŠIBENIK

U Vašem cijenj. listu od 30 VII o. g. Br. 250 donijeli ste pod naslovom: Sofijska „Rodina" u Šibeniku manifestacije slovenskog bratstva" vijest, u kojoj je stajalo napisano i ovo:

„Poslije koncerta u oficirskom domu održana je zajednička večera članova „Rodine" i „Kola". Tom prigodom Bugari su podnijeli na potpis upravi „Kola" jedan spomenar gdje je bio napisan ovaj moto:

„Na vrelu bratstva oprasmo očiju vid,
„I više mi nismo slepi.....
„Oprasmo mrlje, i krv, i greh, i stid
„I sad smo ko bogovi lepi"! (Šantić)

Pošto se ovaj značajni zapis pripisuje od mnogih upravi „Kola", to molim da na istome mjestu objavite, da me je, poslije koncerta zamolio dirigent „Rodine" i vođa puta „Rodine" da im u Spomenar album, zapišem nekoliko toplih riječi, što sam ja i učinio ispisavši gornje stihove našeg Šantića.

Ovoliko radi jasnoće.

Toplo Vam blagodarim
Protojerej *Konst. I. Krstanović*, v. r.

PRIMARIUS Dr. NEVEN ĆOSIĆ specijalista za očne bolesti nalazi se otsutan za mjesec dana.

SPORT

„Osvit" - „Borac" (Drvar) 1:1 (0:1)

Revanš utakmica između gornjih klubova odigrana je u prošlu nedjelju u Drvaru te se završila nerješeno. Rezultat nije realan jer je „Osvit" prema pokazanoj igri i prema premoći u polju trebao da pobjedi. Pravilnom razvoju igre mnogo je smetalo rđavo i naročito neograđeno igralište. Publika, koja je veoma temperamentna neprestano je prijetila igračima što je znatno djelovalo na njih. Inače „Osvit" je dao prilično dobru igru, naročito krilni halfovi. Pored ostalog naporni put (iz Šibenika se krenulo u subotu po podne i cijela je noć provedena na putu) mnogo je uticao na igrače. Igra je bila fer i bez incidenta.

Sudio je dobro g. E. Damiani. Publike je bilo vrlo malo a ona je bila dosta nedisciplinovana.

„Primorje"-Radnički „Šibenik" 3:2 (3:1)

U nedjelju na igralištu Osvita odigrana je prijateljska utakmica između gornjih klubova. Igra je bila fer i protekla je u prijateljskom tonu. Kroz čitavu igru a naročito u drugom poluvremenu „Radnički" je bio nadmoćan, te je morao sa velikom goldiferencijom da pobijedi inače dobru momčad S. K. „Primorja" (K. Stari). Kod „Radničkog" osim golmana koji je mogao sva tri gola braniti, svi su dali dobru igru Istakli su se: Bonačić na beku, centarhalf Alfier, a u navali Popović U. Navali nedostaje jedan goalgeter, inače dobro prodiru i lijepo kombiniraju, ali im mnoge šanse svršavaju u aut, ili se odbijaju od protivničkih igrača.

„Primorje" i ako je bilo više u defenzivi, pokazalo je dobru igru. Naročito dobro igraju glavom. Golman im se nije pokazao sigurnim. Bekovi dobri, halflinija osrednja, navala, brzo i opasno prodire.

Sudio je g. B. Maričić dobro i objektivno. — Publike oko 800.

— — —

Revanš utakmica dvojce naših tennisera u Gospiću nije se mogla održati u nedjelju. Do ovogā susreta doćiće u najskorije vrijeme.

Hodočašće na Visovac

Organizacijom župskog ureda u Varošu priređeno je u nedjelju ogromno hodočašće starom samostanu na Visovac prigodom sajma Gospe od Anđela. Sudjelovalo je masa svijeta iz Šibenika preko Skradina i motornim čamcem preko onih slikovitih predjela Krke da se tamo na samotnom otočiću pomole Bogu i polažu svoje zavjete.

Zabavno veče

U četvrtak na veče pred kafanom „Krke" održaće se veče operskih arija g-đe Ančice Mitrović primadone Zagrebačke opere. Na klaviru prati g. Ivan Steicer dirigent Narodnog kazališta u Zagrebu. Servis Din. 5.-

PRED HOTELOM „KRKA" četiri večeri gostovala je trupa „Bubla" iz Praga, te je pred dupke punim hotelom izvodila svoj prilično dobar program.

Za popravne ispite

Molbe za pristup na popravne ispite na Drž. realnoj i klasičnoj gimnaziji u Šibeniku, koji će se održati od 24 augusta do 1 septembra o. g. dobivaju se kod Tiskare E. Vitaliani i Sin — Šibenik.

Knin

I VIII.

(Demanti koji sebe demantuje)

Prošlismo u „Obzoru" od 31 VII nešto što namjeravaše da bude demanti na naš dopis u „Tribuni" od 27-VII, a kad tamo, sijeće dopisnik granu na kojoj sjedi! On, dakako, vidi čaršijsku demostraciju (odnosno komediju) odigranu u Kninu na veče 26-7 tek. *iz Šibenika*, pa je jasno da javlja u bijeli Zagreb, što mu dočara *iluzija* ili čak *halucinacija*. Ne demantuje — ama baš ništa, već potvrđuje da je svečanost na Kosovu, kod Sv. Ane, bila hrvatsko katolička! Pitamo samo vježbenika na peru, u čemu se sastoji takova polu nabožna polu politička svečanost? No o toj dvogrboj svečanosti, oko crkve Sv. Ane, ne bješe ni riječi u našem dopisu, već se samo osvrnusmo na ono što se dogodi u Kninu pri povratku hodočasnika. Da se razumijemo, pa da vidimo, ko tvrdi *neistinu*, ili neko podvrgnut *televiziji* ili onoj, koji kninski događaj gledaše u Kninu. Sadržaj dopisa u Tribuni ukratko je ovaj: Knin je oživio, dosada *neobičnu demostraciju*, jer ámo bijahu uobličajene *samo manifestacije*: *Jugoslaviji*, *Kralju*, *vojsci* — ali nikada — ne dogodiše se provokatorne demostracije koje su se mogle izvoditi u žalosnu reakciju da ne budu organi javne sigurnosti nastupili energično. Da je ta demostracija imala u sebi dosta komična, svjedoči ona scena, kako se vođahu „ispod ruke" (što bi rekli stariji naši „sotto braccio"... Bolje je da izostavmo — jer bi opet izazvalo smijeh o čeljadi, koju nećemo da izvrgavamo špodnje. Da se je dogodila istina, a ne neistina, najbolji je dokaz što su demonstranti pozvani na odgovornost pred vlast: neka sami tamo odgovaraju! Dopisnik „O". može da potraži podatke!

Što dopisnik „Obzora" priča o nekom Kninjaninu da je poslao na Kosovu svojih stotinu ljudi, neka mu iznese ime, pa će da odgovara i pred vlasću i pred amošnjim građanstvom i dopisnik i dotični aranžer.

No — regbi — dá dopisnika najviše žeže to, što nekidašnju komičnu demostraciju osudiše svi mirni i ozbiljni građani bez razlike vjeroispovijesti i političkog mišljenja.

Unajmljuje se soba, kuhinja i teraca s prvim septembra.

Prodaje se razno pokućtvo uz povoljne cijene.

Obratiti se na Uredništvo.

Silba

Zašto parobrod, pruge br. 15, ne pristaje na zapadnu stranu?

Od kako je uspostavljena pruga br. 15 Sušak—Rab—Olib molili su više puta pojedinci i ustanove, da bi parobrodi ove pruge, u slučaju veće bure ili juga (kada može pristati na sjevernu stranu) pristajali na zapadnu stranu u Silbi. Temeljito je bilo dokazano, kako se osjeća potreba za to, jer je bilo slučajeva (preko zime više da nego ne), da roba, pošta i putnici, moraju izgubiti po više dana, da bi došli na određeno mjesto. Roba pak znala bi šetati po 15 i više dana Sušak—Olib. A na pr. pošta (novine) bi znali (i samo preko zime) dobiti sedmi dan.

Putnik se pak nemože pouzdati na Sušaku ili drugim mjestima, jer već zna šta ga čeka ako je malo bure ili juga.

Ranije se ovo nepristajanje opravdavalo time, što na zapadnoj strani nije bio molo podesan za pristajanje, ali pitamo se što je sada, kada je pristanište uređeno, te bi mogao pristati skoro i najveći naš parobrod?

Tako je u utorak 30 pr. mj. duvala u ovom kraju bura, i svi su bili sigurni da će sada, kada je pristanište uređeno, parobrod doći na zapadnu stranu. Ali su se svi na žalost ljuto prevarili: Naš se „Senj" jednostavno uputio prema Olibu, da sutra u jutro po običaju, mimoiđe Silbu i produži za Sušak, ne obazirući se na putnike koji čekaju da niime otputuju.

Mi smo do sada dosta toga doživjeli sa ovom blaženom prugom. Bilo je slučajeva da su pojedinci imali velike materijalne štete. A događalo se i to, da Silba (preko zime) po desetak dana nije imala vezu sa Sušakom, a to jedino radi ovog nepristajanja na zapadnu stranu.

Nejasno nam je, šta bi se izgubilo time, da bi, kada nije moguće na sjevernu stranu otoka. Sa time se sigurno nebi ništa izgubilo, ali biće sigurno po sredi kapric...

Držimo, da bi već jednom — nakon 4 5 godina — trebalo ovome učiniti kraj, a to nije teško, samo ako se hoće.

T.K.

BIOGRAD

Oficirsko drugarsko veče

Oficiri 11 peš. puka priređuju ovdje u bašći A. Magazina svakog četvrtka i subote svoje drugarsko veče. Na zabavi svira pukovska glazba birane muzičke komade i narodna kola. Priređivači pozivlju na zabavu svoje drugove iz rezerve i odličnije građanstvo.

Instalacija električnih stupova

Instalacije stupova, koji će služiti za sprovođenje električne struje iz Biograda u Benkovac privodi se kraju. — Svakodnevno stupove vozi s obale više kola u pravcu Benkovca. Do sada su isti položeni do sela Miranje (6 km od Benkovca). Nadati se je da će tako Benkovac u skorije vrijeme dobiti električnu rasvjetu.

Novost u kozmetici! Sa garancijom otstranjuju se sve neugodnosti lica, kao dlačice, sunčane i jetrene pjege itd., jamči se za porast trepavica. *Madam Pap*, kod Salon „Ančić" G. Červar — Šibenik.

Još samo par dana!

Zanimljivost

Zablude o pravosudu

Teško stradanje dvojice Španaca koji su 18 godina proveli nevini na robiji

Španski listovi objavljuju jeziv, strašan i, skoro, besprimjeran slučaj „justicimorda" u Španiji. Dva nevina čovjeka provela su 18 godina kao potpuno nevini na robiji i do kraja izdržali kaznu! Tek četiri godine poslije izdržane kazne utvrđena je njihova nevinost i pružena im satisfakcija, koja je za te izmučene ljude vrlo slaba i zakasnjela utjeha...

Slučaj pokazuje da i pravosuđe može katkad da prođe stranputicom i, umjesto pravedne presude, izriče se najnepravednija kazna. Ali sudije se tješe onom starom: „Svaki čovjek može da pogriješi...".

1911, prije 24 godine, iz okoline Madrida nestao je bez traga čobanin Grimaldos. Dvije godine docnije njegovi rođaci prijavili su policiji dva mladića, uptužujući ih da su oni ubili Grimaldosa. To je bilo 1913 godine. Mladići su, na osnovu prijave rođaka, uhapšeni i saslušani.

Pošto su obojica uporno poricali da su ubili čobanina, podvrgnuti su mučenju. (I danas, ova dva nesretnika nose na svome tijelu ožiljke i tragove toga mučenja). Ne mogući više da izdrže mučenje, oni su priznali da su ubili Grimaldosa.

Ali time se policija nije zadovoljila. Ona je tražila od optuženih mladića da kažu gdje su lješ sakrili. Mladići bojeći se novog mučenja, rekli su neko proizvoljno mjesto. Tamo, naravno policija lješa nije pronašla i ponovno je mučila optužene. Da bi se spasili daljih batina, optuženi mladići su izjavili na saslušanju da su mrtvo tijelo Grimaldosovo pojeli!

Poslije toga izvedeni su pred sud. Oni su osuđeni na 18 godina teške robije. Optuženica pretiv ubica bila je opsežna i prikazivala vjerno i živo cio tok ubistva. Državni tužilac je tražio smrtnu kaznu, ali je sud to odbio.

Mladići su pošli da izdržavaju kaznu. Vrijeme je prolazilo i oni su do kraja uporno naglašavali svoju nevinost, ali im ništa nije pomoglo, i svih 18 godina proveli su na robiji.

Nesretni robijaši napustili su tamnicu kao izmučeni i pogurnuti starci. Ni za minule 4 godine nisu se mogli oporaviti od strašnih muka kroz koje su prošli.

Nedavno se čobanin Grimaldos pojavio u Madridu i posjetio svoje rođake. Svi su bili zaprepašteni. On im se ispričao da je prije dvadeset i četiri godine otišao u Ameriku da pokuša sreću. Nije htio nikome da se javi. U Americi je postao bogat čovjek.

Kad je Grimaldos čuo za stradanje one dvojice, on se zaplakao kao dijete i zakleo da nikada u životu ni jednog od svojih rođaka neće pogledati.

Španski ministar pravde je sada naredio strogu istragu protiv Grimaldosovih rođaka krivokletnika i oni su uhapšeni.

A ona dva paćenika? Dobili su sada prilično veliku doživotnu penziju od države...

Budite pretplatnici „Nar. Tribune"

Štampa i vlasništvo: Odilk. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik, Namilkar Vitaliani